

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန

လယ်သီးထပ် ဆောင်းကြက်သွန်ဖြူ
ထယ်ရေးမဲ့ကောက်ရိုးဖုံးစိုက်ပျိုးနည်းစနစ်လေ့လာခြင်း

ဦးဝေမင်းဦး
ဒုတိယဦးစီးမှူး
မိုးညှင်းမြို့နယ်

ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

ကချင်ပြည်နယ် မိုးညှင်းမြို့နယ်အတွင်းရှိ ကြက်သွန်ဖြူစိုက်ပျိုးသည့် တောင်သူများသည် ကြက်သွန်ဖြူကို လယ်သီးထပ်အနေဖြင့် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် စိုက်ပျိုးလေ့ရှိပြီး ၂၀၂၁-၂၀၂၂ ခုနှစ်ဆောင်းရာသီတွင် စိုက်ဧက ၁၈၃၆ ဧက စိုက်ပျိုးခဲ့ပြီး အထွက်နှုန်း ၁၅၇၅.၀၃ ပိဿာ နှုန်းထွက်ရှိခဲ့ပြီး အထွက်စုစုပေါင်း ၂၈၉၁၇၄၇ ပိဿာ ထွက်ရှိခဲ့ပါသည်။

စိုက်ပျိုးမှုပုံစံသည် လယ်သီးထပ် ထွန်ရေးမဲ့ကောက်ရိုးဖုံး စိုက်ပျိုးလေ့ရှိပြီး ဝင်ငွေနှင့် ကုန်ကျစရိတ်ကိုလေ့လာခြင်းနှင့် သဘာဝဝန်းကျင်မပျက် လိုက်လျောညီထွေရှိသည့် စိုက်ပျိုးသည့်အလေ့အထကို သိရှိလေ့လာနိုင်ရန်အတွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ရည်ရွယ်ချက်

- မြေပြုပြင်ခြင်းကုန်ကျစရိတ်လျော့ချနိုင်စေရန်
- ရေလိုချက်အနည်းဆုံးနည်းစနစ်ကို သိရှိနိုင်စေရန်
- ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသည့် စိုက်နည်းစနစ်ကို ကျယ်ကျယ် ပြန့်အသုံးပြုလာနိုင်စေရန်
- တစ်ဧကကုန်ကျစရိတ်နည်းပြီး အကျိုးအမြတ်များ ပြီးဝင်ငွေတိုးတက်လာနိုင်စေရန်

ကြက်သွန်ဖြူ

- မြန်မာအမည် - ကြက်သွန်ဖြူ
- အင်္ဂလိပ်အမည် - Garlic
- သိပ္ပံအမည် - *Allium sativum*
- မျိုးရင်းအမည် - Amaryllidaceae
- မူရင်းဒေသ - အိန္ဒိယနိုင်ငံ အနောက်မြောက်ပိုင်း
တရုတ်နိုင်ငံတောင်ပိုင်း၊ အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ

ရေမြေနှင့်ရာသီဥတု

- ❖ စိုက်ပျိုးချိန်မြေအစိုဓာတ်လုံလောက်စွာရှိသောမြေများတွင် စိုက်ပျိုးနိုင်
- ❖ PH (5.5 – 6) ရှိသော မြေအမျိုးအစားတွင်ကောင်းစွာဖြစ်ထွန်း
- ❖ မြေချဉ်ငံဓာတ်မြင့်မားသောမြေမျိုးကိုမနှစ်သက်
- ❖ နိုဝင်ဘာလနောက်ဆုံးအပတ်နှင့်ဒီဇင်ဘာလ အလယ်တွင် စိုက်ပျိုးလေ့ရှိ
- ❖ အပင်ကြီးထွားမှုအတွက် အသင့်တော်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၁၈-၂၀)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်
- ❖ အပူချိန် (၂၇) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် မြင့်မားလွန်းပါက အပင်ကြီးထွားမှုညံ့ဖျင်း

ကြက်သွန်ဖြူစိုက်ပျိုးခြင်း အခြေခံအချက်အလက်များ

မြေဩဇာနှုန်းထား

- ❖ စိုက်ပျိုးသောမြေအခြေအနေပေါ်မူတည်၍ မြေဩဇာနှုန်းထားကွာခြားမှုရှိပါသည်။
- ❖ နွားချေး (၅-၁၀)စီး ၊ ယူရီးယား (၂၂၄)ပေါင် ၊ တီစူပါ (၂၂၄)ပေါင်၊ ပိုတက်ရှ် (၁၁၂)ပေါင်

အပင်ပြုစုထိန်းသိမ်းခြင်း

- ❖ အပင်သက်တမ်း (၂) လခန့်တွင် ရေသွင်းပြီး အပင်အားဆေးအားဖျန်းပေးရပါသည်။
- ❖ အပင်သက်တမ်း (၃) လခန့်တွင် ကြက်သွန်ဥအားဆေးဖျန်းပေးရပါသည်။

ရိတ်သိမ်းခြင်းနှင့်သိုလှောင်ခြင်း

- ❖ အပင်သက်တမ်း (၄)လခန့်တွင် ပင်စည်နှင့်အရွက် (၁၅-၂၅) ရာခိုင်နှုန်းခန့်ဝါလာလျှင် (သို့မဟုတ်) ခြောက်လာလျှင် လက်ဖြင့် ဆွဲနုတ်၍ သိမ်းယူနိုင်
- ❖ မျိုးထားမည်ဆိုပါက နေ(၂) ရက်ခန့် လှန်းပြီး ဝါးတန်းပေါ်တွင်ချိတ်ဆွဲ၍ နောက်နှစ်တွင် စိုက်ပျိုးရန် အတွက် (၁)လ အလိုတွင် အခွံနွာ၍ အိတ်သွပ်သိုလှောင်ထားပါသည်။

ထွန်ရေး/ထယ်ရေးမဲ့ စိုက်ပျိုးပုံအဆင့်ဆင့်

- ❖ မိုးညှင်းမြို့နယ်ရှိ ကြက်သွန်ဖြူစိုက်ပျိုးလေ့ရှိသောတောင်သူများသည် မိုးစပါးရိတ်သိမ်းပြီး မြေအတွင်း လက်ကျန်အစိုဓာတ်ကို အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်ရန်၊ စိုက်ပျိုးရေလိုအပ်ချက်ကို လျှော့ချနိုင်ရန်၊ ထယ်ထိုး ထွန်မွေခြင်းမရှိဘဲ မြေဆီလွှာကို မပျက်စီးစေရန်၊ သဘာဝအရင်း အမြစ်များကို အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်ရန်၊ လုပ်အားနှင့် ကုန်ကျစရိတ်ကို လျော့ကျစေ၍ တစ်ယူနစ်ထုတ်လုပ်မှု ကုန်ကျစရိတ်လျော့ချနိုင်ရန် ရည်ရွယ်၍ ဤစိုက်ပျိုးနည်းစနစ်ကို အသုံးပြုထားကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။
- ❖ စိုက်ပျိုးချိန်အနေဖြင့် မိုးစပါးရိတ်သိမ်းသည့် နိုဝင်ဘာ - ဒီဇင်ဘာလအတွင်း လယ်မြေများ တွင်လယ်သီးထပ်အဖြစ် စပါးရိတ်သိမ်းပြီးလျှင်ပြီးခြင်း မြေအစိုဓာတ်မခန်းခြောက်မှီ စိုက်ပျိုး လေ့ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။
- ❖ မျိုးသုံးစွဲမှုအနေဖြင့် ယခင်နှစ်ဆောင်းရာသီတွင်စိုက်ပျိုးထွက်ရှိခဲ့သည့် ချိတ်ဆွဲကြက်သွန်ဖြူ မျိုးဥများကိုအောက်တိုဘာလတွင်းအမြိတ်ဖြတ်ခြင်း၊ သန့်စင်ရွေးချယ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက် ပြီး ပိုက်ကဲ့အိတ်များဖြင့် ထည့်သွင်းထားရသည်၊ စိုက်ပျိုးချိန်နီးကပ်လာသည့်အချိန်တွင်၊ အတက် (အမွှာ)ဖဲ့ခြင်းကို ကြိုတင်ဆောင်ရွက်ရကြောင်း သိရှိရပါသည်။

စိုက်ပျိုးမှုအခြေအနေ

- မိုးစပါး ရိတ်သိမ်းပြီးပါက အစိုဓာတ်မခြောက်မီ ရိုးပြတ်များကိုတံစဉ်ဖြင့်ရိတ်ခြင်း၊ မြက်ဖြတ်စက်များဖြင့် ဖြတ်ခြင်းဖြင့်ရှင်းလင်းခြင်း
- ရိုးပြတ်များကို ဖယ်ရှားစုပုံ၍ သဘာဝမြေဩဇာ၊ နွားချေးဆွေးဖြန့်ကြဲခြင်း
- မြေခံအဖြစ် ကွန်ပေါင်းမြေဩဇာ တစ်ဧကလျှင်(၁)အိတ်နှုန်းကြဲပက်ခြင်း
- အကွက်ထဲတွင် အဆင်သင့်နွာထားသော ကြက်သွန်ဖြူမျိုးတက်မွှာများကို တစ်ခုနှင့်တစ်ခု (၄-၅)လက်မခြား စိုက်ပျိုးလေ့ရှိခြင်း
- စိုက်ပျိုးရာတွင် အစိုဓာတ်ရှိထိန်းသိမ်းမှုရှိစေရန် ကောက်ရိုးများဖုံးထားခြင်းအား တွေ့ရှိရပါသည်။

မျိုးနှုန်းထားနှင့်အထွက်

မျိုးနှုန်းထား

- ❑ တစ်ဧကလျှင် (၆)တင်းခန့်စိုက်ပျိုး
- ❑ မျိုးဝယ်ယူစိုက်ပျိုးခြင်းထက်ကိုယ်မျိုးကိုယ်ထားစနစ်သည်အကောင်းဆုံးဖြစ်ပါသည်

အထွက်နှုန်း

- ❑ တစ်တင်းစိုက်လျှင် ပိဿာ (၂၃၀ မှ ၂၆၀)ခန့်ထွက်ရှိ
- ❑ တစ်ဧက ပိဿာ(၁၂၀၀-၁၅၀၀)ထွက်ရှိပါသည်

ထယ်ရေးမဲ့စိုက်ပျိုးခြင်း နှင့် ဘောင်တင်စိုက်ပျိုးခြင်း ကုန်ကုန်ကျစရိတ် နှိုင်းယှဉ်ချက်

စဉ်	လုပ်ငန်း	ထယ်ရေးမဲ့စိုက်ပျိုးခြင်း (ကျပ်)	ဘောင်ဖြင့်စိုက်ပျိုးခြင်း (ကျပ်)
၁	မြေပြုပြင်ခြင်း	၃၀၀၀၀	၁၅၀၀၀၀
၂	စိုက်ပျိုးခြင်း	၉၆၀၀၀	၉၆၀၀၀
၃	သွင်းအားစု	၆၉၀၀၀၀	၆၉၀၀၀၀
၄	အပင်ပြုစုစရိတ်	၃၀၀၀၀	၁၅၀၀၀၀
၅	ရိတ်သိမ်းခြင်း	၄၈၀၀၀	၄၈၀၀၀
ကုန်ကျစရိတ်ပေါင်း		၈၉၄၀၀၀	၁၁၃၄၀၀၀
ဝင်ငွေ		၁၅၀၀၀ပိဿာ x ၂၀၀၀ = ၃၀သိန်း	၁၈၀၀၀ပိဿာ x ၂၀၀၀ = ၃၆သိန်း
အကျိုးအမြတ်		၂၁၀၆၀၀၀ကျပ်	၂၄၆၆၀၀၀ကျပ်
ဝင်ငွေအချိုး		၁ ; ၂.၃၅	၁ ; ၂.၁၇

စိုက်ပျိုးရန်ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

မြေပြင်ခြင်း

စိုက်နည်းစနစ်

အပင်ပြုစုပျိုးထောင်ခြင်း

မျိုးထားရန်သိုလှောင်ခြင်း

ကွင်းဆင်းမှတ်တမ်းကောက်ယူခြင်း

တောင်သူများ၏ထွက်ရှိမှုအခြေအနေ

စဉ်	တောင်သူအမည်	ကျေးရွာ	စိုက်ပျိုး သည့်မျိုးပမာဏ	အထွက်နှုန်း ပိဿာ
၁	ဦးညီညီလွင်	အင်ကြင်းကုန်း	၆ တင်း	၁၅၀၀
၂	ဒေါ်စန်းစန်းအေး	အင်ကြင်းကုန်း	၃ တင်း	၇၆၀
၃	ဒေါ်ခင်ဖုန်းအေး	အင်ကြင်းကုန်း	၄ တင်း	၈၈၀
၄	ဦးမောင်တူး	အင်ကြင်းကုန်း	၁ တင်း	၂၂၀

ကြက်သွန်ဖြူဈေးနှုန်း

စဉ်	ကျေးရွာ	ကာလ	တစ်ပိဿာ ဈေးနှုန်း(ကျပ်)	မှတ်ချက်
၁	အင်ကြင်းကုန်း	မတ်လ-ဧပြီ	၁၆၀၀-၂၀၀၀	သီးနှံပေါ်ကာလ
		မေ	၂၅၀၀-၃၀၀၀	သိုလှောင်ကာလ
		နိုဝင်ဘာ-ဒီဇင်ဘာ	၄၅၀၀-၅၀၀၀	စိုက်ပျိုးချိန်
		ဇန်နဝါရီ-ဖေ	၇၀၀၀	လက်ရှိဈေးနှုန်း

သုံးသပ်ချက်

- ❖ မိုးစပါးရိတ်သိမ်းပြီးမြေတွင်းအစိုဓာတ်အားအကျိုးရှိစွာအသုံးပြုနိုင်
- ❖ စိုက်ပျိုးရေးလိုအပ်ချက်အားလျော့ကျစေနိုင်
- ❖ ထယ်ထိုးထွန်မွေခြင်းမရှိဘဲစိုက်ပျိုးမှုကြောင့်စိုက်ပျိုးမြေဆီလွှာမပျက်စီးစေခြင်း
- ❖ သဘာဝအရင်းအမြစ်ကိုအကျိုးရှိစွာအသုံးပြုနိုင်
- ❖ လုပ်အားနှင့်ကုန်ကျစရိတ်ကိုလျော့ကျစေပြီးတစ်ယူနစ်ထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ်အားလျော့ချနိုင်သည့်အတွက် စိုက်ပျိုးနိုင်

ကျေးဇူးတင်ပါသည်

